

مرکز آموزشی درمانی شفا

عنوان سند: نحوه مراقبت از پروتز و تغذیه
در آمپوتانسیون (قطع عضو)

کد سند: NO-BK-404

تهیه کننده:

خانم سرور رستمی (سرپرستار بخش ترمیمی)

تنظیم کننده:

فرحناز نریمیس (سوپروایزر آموزش سلامت)

نحوه نگه داری از عضو قطع شده در بدو

ورود به بیمارستان

- ابتدا داخل گاز خیس گذاشته سپس داخل دستکش استریل نگه داری می شود.
- روی ظرف نام و نام خانوادگی بیمار، تاریخ و ساعت قطع شدن نوشته شود.
- اگر اندام قطع شده خونی و خاکی باشد ابتدا با سرم نمکی شسته و سپس داخل گاز گذاشته شود.
- عضو قطع شده حتما در طبقه میانی یخچال قرار گیرد.
- از یخ زدن عضو قطع شده جلوگیری شود.

منابع: کتاب جراحی در ارتوپدی - جراحی (برونر و سودارث ۲۰۱۸)

چگونه از پروتز مراقبت کنیم؟

- پروتز را همیشه خشک و تمیز نگه دارید.
- شبها پروتز را درآورید و با آب و صابون شسته و خشک کنید (حتما از شرکت سازنده در مورد مراقبت و شستشو سوال شود).
- برای ترمیم زودتر زخم ها از مواد پروتئینی مثل حبوبات، گوشت قرمز و سفید، ماهی، تخم مرغ و شیر استفاده کنید.
- از مواد پرکالری مانند خرما و خشکبار استفاده کنید زیرا اگر می خواهید تمرین راه رفتن با عصا بکنید نیاز به انرژی زیادی دارید.
- از مواد سرشار از ویتامین برای بهتر شدن سوخت و ساز بدن استفاده کنید تمام میوه جات سرشار از ویتامین هستند. مرکبات مثل پرتقال حاوی مقادیر بسیار بالایی از ویتامین C هستند و باعث بهبودی سریع زخم می شوند.

آمپوتانسیون چیست؟ (قطع عضو)

آمپوتانسیون به جدا کردن قسمتی از بدن (معمولا یکی از اندامها) گفته می شود.

آمپوتانسیون اندام تحتانی معمولا به علت بیماری های پیشرونده عروق محیطی (اغلب عوارض دیابت) یا تروما می باشد. در حقیقت این عمل را می توان نوعی جراحی ترمیمی در نظر گرفت چون باعث تسکین درد و رفع علائم، بهبود عملکرد اندام، نجات جان بیمار یا کیفیت زندگی او می شود.

سطح آمپوتانسیون

قطع عضو در پایین ترین سطحی که امکان بهبود و ترمیم موفقیت آمیز وجود دارد انجام می گیرد و هدف جراحی حفظ حداکثر ممکن عملکرد عضو مصدوم است آمپوتانسیون در هر سطحی که انجام می گیرد پروتزی مناسب برای آن وجود دارد.

چگونه از ناحیه قطع شده مراقبت کنیم؟

شما در حال حاضر باید بکوشید تا از خطرات ناشی از عوارض قطع عضو در امان باشید، باهم بعضی از نکات را در این رابطه مرور می کنیم:

➤ معمولا بعد از عمل تا چندین ماه شما در ناحیه ی قطع شده احساس درد می کنید(درد شبه اندام دارید) و فکر می کنید که در تمام عضو درد دارید در آن قسمت درد یا خارش دارید برای جلوگیری از این حالت خود را مشغول کاری دیگر مثل غذا خوردن، صحبت کردن، مطالعه و کنید. و مطمئن باشید که درد شما به مرور زمان کاهش می یابد.

➤ به منظور جلوگیری از تورم و تغییر شکل اندام به صورت جمع شدگی و ایجاد فشار پوستی ناحیه قطع شده از داشتن یک وضعیت ثابت و طولانی در بستر پرهیز و فقط آخرین قسمت اندام بریده شده را روی بالش بگذارید.

➤ در مورد قطع اندام تحتانی هیچ گاه بین دو پای خود بالش نگذارید زیرا پای قطع شده از مفصل ران به بیرون می چرخد و دو پا دیگر در امتداد هم نیستند.

➤ خود را تمرین دهید حداقل دو بار در روز به مدت یک ساعت به شکم بخوابید.

اقدامات بهداشتی

➤ قسمت باقی مانده را با یک جسم نرم و به مرور با یک جسم سخت فشار دهید.

➤ ماساژ ناحیه ی باقی مانده باعث بهبود جریان خون و جلوگیری از تورم و ایجاد حساسیت می شود.

➤ روزی دو بار تمام اندام را با آب و صابون شسته و خشک کنید.

➤ برای جلوگیری از چروکیدگی ناحیه ی قطع شده روزانه اندام را از نظر رنگ و درجه حرارت و علائمی مانند گزگز، سوزش و خارش چک کنید.